

Monumentnummer*: 508548

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 juli 1998
Kadaster deel/nr 82853/67

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Rijssen Rijssen-Holtén Overijssel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rijssen B 9093

Omschrijving**

Inleiding

Het VOLKSPARK is een typisch landschapspark met hoogteverschillen, boomgroepen en verschillende soorten solitaire bomen in gazons, met parkbos ontsloten door wandelpaden en met een vijver met brug en eiland.

Het park bestaat uit twee gedeelten. Op het hoogste deel van het terrein ligt een geometrisch aangelegde tuin, geordend langs de as tussen Parkgebouw (west) en Muziekkoepeel (oost). Daaromheen (voornamelijk in noordelijke richting) een landschappelijk aangelegd deel, overwegend omsloten door parkbos, met vijver (die zo'n drie meter lager gelegen is), boom- en heestergroepen, gebogen paden, gazon en boerderij. In een van de bospercelen ten zuiden van het Parkgebouw staat een volière, omzoomd door heesters en bomen.

De bomen in het park bestaan uit inheemse soorten en exoten, waaronder bijzondere soorten. De paden in het park zijn, voor zover niet anders vermeld, verhard met grind.

Omschrijving

Ten noorden van het Parkgebouw ligt westelijk een open grasveld met een vrijwel ovale vorm, omgeven door een slingerend wandelpad dat aansluit op de andere paden in het park. Rondom en op het grasveld staan solitaire bomen, boomgroepen en heesters. Langs de westzijde, tegen de grens van het park, staat een bosrand van bomen en heesters. Ten oosten van de weide staat, omgeven door paden, een gedenknaald, die van alle kanten zichtbaar is.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ten noorden van het Parkgebouw liggen oostelijk de boerderij en, ten noorden daarvan, de vijver. De boerderij staat oostelijk van de gedenknaald en dateert van voor de parkaanleg. De weide eromheen loopt tot tegen de oostelijke grens van het park en is met een hek omgeven.

Ten noordoosten van het Parkgebouw ligt een langgerekte vijver met gebogen oeverlijnen. De lengterichting ervan is noordoost. Langs de westzijde van de vijver loopt een slingerend wandelpad waarlangs solitair, boomgroepen en heesters staan. Dit pad sluit aan op het pad rondom de weide en op een pad langs de noordgrens van het park. Naar het noordoosten is de vijver versmald en overspannen door een brug om daarna, in de noordoostelijke hoek van het park, weer breed genoeg te worden om ruimte te bieden aan een klein eiland. De vorm van de vijver geeft de illusie dat het water tot buiten het park doorloopt. Langs de gehele noordgrens van het park staat een bosrand van bomen en heesters.

De besloten tuin ten oosten van het Parkgebouw is ontworpen rondom een symmetrieas tussen de oostgevel van het Parkgebouw en de muziekkoepeel. Ten oosten van het Parkgebouw ligt een met asfalt verharde rijweg, die aansluit op de Oosterhofweg. Deze sluit aan op de Westerhofsweg ten zuiden van het park en op het pad rondom de weide ten noorden van het Parkgebouw. Bij de toegang vanaf de Westerhofsweg staat een toegangshek. In het gazon ten oosten van deze rijweg liggen in de symmetrieas en aan weerszijden hiervan gemetselde trappen van zes treden die een hoogteverschil van ongeveer 0.60 meter overbruggen. Het talud tussen de trappen is als bloemperk uitgevoerd. Langs de onderzijde van het talud (oostzijde) loopt een pad dat aansluit op de paden die vanaf de buitenste trappen in oostelijke richting naar de grens van het park gaan. Tussen dit pad en het pad voor de muziekkoepeel ligt een gazon. Direct voor de muziekkoepeel staat een beplanting van lage heesters. In het gazon staan op de vier hoeken en halverwege de noord- en zuidzijde in zuilvorm gesnoeide hulststruiken. Langs de westzijde van het gazon aan weerszijden van de as en tussen de hulststruiken liggen smalle, langwerpige bloemperken. In de hoofdas lag oorspronkelijk een pad met aan weerszijden in het gazon bloemperken. Nu ligt in de as een langwerpig rozenperk. Achter de muziekkoepeel en ten noorden en zuiden van het gazon staan bosschages van bomen en heesters met paden. Het geheel van gazon, muziekkoepeel en omringende beplanting wordt aan de noord-, zuid- en oostzijde omsloten door een cirkelvormig pad dat op de Albertsdijk uitkomt.

In de bosgroep met bomen en heesters aan die kant bevindt zich het vogelhuis. Rondom de volière ligt een pad dat aansluit op de oprijlaan.

Waardering

Park, omstreeks 1920 aangelegd naar ontwerp van de tuinarchitect L.A. Springer, van cultuurhistorische en tuinhistorische waarde:

- als voorbeeld van de rond 1900 opkomende openbare parken;
- als voorbeeld van het vroeg twintigste-eeuwse verschijnsel van een door een fabrikant aangelegd volkspark;
- als goed voorbeeld van de ontwikkeling in de parkarchitectuur van het begin van de twintigste eeuw waarbij parken werden aangelegd waarin gebouwen met culturele functies werden opgenomen en waarin binnen een landschappelijk aangelegd geheel geometrische delen werden aangelegd;
- als goed voorbeeld van de stijl van parkaanleg in het begin van de twintigste eeuw en als zodanig een vrijwel gaaf gebleven en daardoor zeldzame aanleg;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als goed voorbeeld van een parkaanleg binnen het oeuvre van L.A. Springer en als zodanig een vrijwel gave en daardoor zeldzaam geworden aanleg;

- vanwege de esthetische kwaliteiten van het oorspronkelijke ontwerp van L.A. Springer (i.c. de aansluiting van park op gebouwen met gebruik van zichtlijnen en een symmetrieas, van een zorgvuldige situering van de gebouwen en onderdelen binnen het park) die vrijwel gaaf bewaard zijn gebleven.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park